

Від автора

Книга написана на основі реальних подій, які відбувалися під час оборони міста Миколаїв в лютому-квітні 2022 року. Головні герої – десантники-реактивники 79 ОДШБ.

Цивільні, по суті, люди в першому бою, вони всього за кілька місяців перетворились на миттєву, невидиму та невідворотну смерть для російських загарбників, загартувавшись у постійних двобоях зі смертю, пройшли нелегкий путь становлення.

Хочу подякувати капітану Зозулі і всім реактивникам його батареї за надану мені можливість написати про них. Земний Вам уклін, хлопці! Повертайтеся всі живими!

Сергій Деркач

ЗАМІСТЬ ПРОЛОГУ

Тактико-технічні характеристики БМ-21 «Град» (Вікіпедія, розділ «Призначення та склад»)

БМ-21 «Град» призначена для загальної вогневої підтримки дивізій і бригад, ураження живої сили, бронетехніки і неброньованої техніки, польових укріплень, постановки мінних полів, димових завіс і радіо-перешкод, створення осередків загоряння, освітлення поля бою, ведення агітації.

Реактивна система залпового вогню БМ-21 (9К51) складалась з:

- пускової установки (Індекс ГРАУ 2Б5),
- 122-мм некерованих реактивних снарядів (зокрема 9М22, 9М23, М-21ОФ, 9М22У, 9М22С, 9М42, 9М43, 3М16, 9М519-1...7),
- системи управління вогнем,
- транспортно-зарядної машини (наприклад, 9Т450 на основі ЗІЛ-131 зі стелажми 9Ф37).

Для підготовки даних для стрільби в складі батареї РСЗВ БМ-21 була машина управління 1В110 «Береза». Замість неї можуть використовуватись інші системи управління вогнем, зокрема 1В126 «Капустник-Б».

Польова 122-мм дивізіонна реактивна система залпового вогню БМ-21 «Град» призначена для ураження відкритої і прикритої живої сили, неброньованої техніки і бронетранспортерів у районі зосередження, артилерійських і мінометних батарей, командних пунктів та інших цілей.

Пускова установка складається з артилерійської частини та автомобільного шасі. Артилерійська частина

складається з пакета 40 напрямних труб, які встановлені на основу, що може обертатись та дозволяє наводити у вертикальній та горизонтальній площинах.

Напрямні труби мають довжину близько 3 метрів, діаметр гладкого ствола дорівнює 122,4 мм. Для надання снаряду обертального руху в стінці прямої труби зроблено П-подібний паз, у якому ковзає штифт снаряда.

ГЛАВА 1

— Слухай наказ, Жулік, — кричав у рацію начальник артслужби бригади підполковник Семенюк. Навкруги все вибухало та гриміло. — Висуваєшся зі своєю батареєю в район полігона і відкриваєш вогонь за координатами...

Капітан Горлиця записував цифри, не звертаючи уваги на вибухи. Орки нестримно рухалися до Миколаєва, прагнучи якщо не захопити місто, то, принаймні, обійти його, щоб відкрити собі шлях на Одесу.

— Зрозумів, — вигукнув Горлиця, коли потік цифр скінчився. — Висуваюся.

У боксах на нього вже чекали бійці. Вони стовбичили біля заведених машин, раз за разом здригаючись, коли десь поруч вибухало. «Майже половина з них не знає, що таке бій», — майнуло в голові. Цивільні люди, одягнені в плямистий одяг. І з ними треба їхати на виконання першого бойового завдання...

— Слухай наказ, — промовив капітан. — Висуваємося в район полігону, розгортаємось і відкриваємо вогонь. Спорядження все на місці?

— Так, — почулися розрізнені голоси.

— По машинах. Я їду в «Тойоті» першим. Кок, — Горлиця звернувся до молодого чорнявого солдата, який дивився на нього переляканими очима. — Замикаєш колону. Дивися, обережніше, щоб б/к не здетонував. Усе. По конях!

Поки бійці пакувалися до кількох машин та буса «Тойота», Горлиця набрав номер і попросив:

— Люба, ми на рибалку. Ні, недалеко. Прикрий нас, а я теж «шапку-невидимку» поставлю. Угу! Я теж тебе кохаю. Так, потім зателефоную.

Ворота боксів розчинилися. Машини одна за одною залишали територію пожежної частини, де базувалася батарея реактивників.

— Жени якомога швидше, — наказав капітан Тринадцятому, дядькові років під сорок.

— Долетимо, як пташка, Паличу, — весело відповів той з ледь вловимим одеським акцентом і замуликав собі під ніс якусь веселу пісеньку. — Все буде нормуль!

Але Горлиці було не до веселощів. Орки підступили до міста впритул, бої йшли практично в його межах. І за те, що західна околиця поки що вільна, треба добряче подякувати поліції, теробороні, морпіхам та десантниками. А могло бути, як в Херсоні...

— Праворуч повертай, — комбат навіть рукою вказав напрям. — Ями об'їжджай обережніше, щоб хлопці в бусі не порозбивалися.

— Зробимо, Паличу, — кивнув Тринадцятий. — Хлопці будуть задоволені.

Поле навколо траси раптом вкрилося чередою вибухів. Тринадцятий різко загальмував, та Горлиця не дозволив йому спинитися:

— Не зупинятися! Вперед!

Гримнув і зиркнув у дзеркало заднього виду. Дві БМ-ки та вантажний «Урал» трималися зеленої «Тойоти», наче приклеєні. Це добре. Це дуже добре.

— Паличу, а звідки у вас такий позивний — Жулік? — раптом спитав Тринадцятий. Він чув розмову з підполковником Семенюком.